
Kyrkomötet
Motion 2014:4
av Johan Åkesson

Stöd samernas rättigheter

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att uppvakta regering och riksdag till stöd för en ratificering av FN-stadgan om urfolkens rättigheter.

Motivering

Under Kyrkornas världsråds generalförsamling i Busan i Sydkorea hösten 2013 lovade kyrkorna i världen att kämpa för ursprungsfolkens rättigheter. På många håll i världen förnekas de sina rättigheter som de kommer till uttryck i de av FN-stadgan reglerade rättigheterna. Folkrättsliga standarder för urfolks rättigheter inriktar sig framförallt på att säkra att urfolk, utifrån sina egna förutsättningar, ska kunna skydda och utveckla sin kultur, sitt språk, sitt levnadssätt och sitt samhälle. I detta ligger skyddet för urfolks traditionella områden och deras rätt till land och naturresurser.

I september 2007 antog FN:s generalförsamling en Urfolksdeklaration. Genom deklarationen har staterna kommit överens om vilka krav som ställs på staterna i förhållande till urfolk som lever inom nationsgränserna. Deklarationen har processats fram under mycket lång tid. Det är en milstolpe i folkrätten att Urfolksdeklarationen antagits.

International Labour Organisation (ILO) är ett fackorgan inom FN med uppgift att bevaka frågor om arbetsvillkor, diskriminering m.m. Inom ramen för denna uppgift har ILO sedan många år bevakat urfolkens villkor. Konvention nr 169 innehåller ett antal bestämmelser och åtaganden till skydd för ursprungsfolken. Regeringarna i de länder som anslutit sig till konventionen ska se till att urfolkens rättigheter skyddas och att deras integritet respekteras. Regeringarna ska samråda med folken om åtgärder som angår dem och skapa förutsättningar för att de så långt som möjligt själva ska kunna bestämma över sin utveckling.

I Sverige har frågan om en ratificering av ILO:s konvention nr 169 utretts i SOU 1999:25. Sveriges regering har uttalat att ambitionen är att Sverige ska ratificera konventionen så snart det låter sig göras. Sverige har fått upprepad internationell kritik då denna process inte har gått framåt. FN har flera gånger kritiserat diskrimineringen mot samer i Sverige. Efter 15 år av utredningar har regeringen ännu inte ratificerat ILO-konvention 169 om bland annat samernas rätt till land.

Svenska kyrkan bör som civil aktör värna utsatta grupper i samhället. Det känns helt naturligt att vi som en del av den världsvida kyrkan inte bara tar ett ansvar för minoritetsgrupper på andra håll i världen utan att vi stöder närliggande gruppers rättigheter.

Simrishamn den 23 april 2014

Johan Åkesson (S)